

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to
M-100.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.
Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

Egzamin maturalny

Formuła 2023

JĘZYK UKRAIŃSKI

Poziom rozszerzony

TEST DIAGNOSTYCZNY

Symbol arkusza

MMUU-R0-**100**-2212

DATA: **19 grudnia 2022 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **14:00**

CZAS TRWANIA: **210 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **35**

Przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym

1. Sprawdź, czy nauczyciel przekazał Ci **właściwy arkusz egzaminacyjny**, tj. arkusz we **właściwej formule**, z **właściwego przedmiotu** na **właściwym poziomie**.
2. Jeżeli przekazano Ci **niewłaściwy** arkusz – natychmiast zgłoś to nauczycielowi. Nie rozrywaj banderol.
3. Jeżeli przekazano Ci **właściwy** arkusz – rozerwij banderole po otrzymaniu takiego polecenia od nauczyciela. Zapoznaj się z instrukcją na stronie 2.

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy ten arkusz egzaminacyjny zawiera 15 stron.
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. W wyznaczonym miejscu zapisz numer tematu wybranego do realizacji.
4. Wypracowanie zapisz w miejscu na to przeznaczonym.
5. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
6. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
8. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
9. Możesz korzystać ze słownika językowego.

**Lista lektur obowiązkowych w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024
(zgodna z wymaganiami egzaminacyjnymi)**

Poziom podstawowy

Легенди, вибране

Замовляння, Голосіння, Веснянки, Купальські пісні, вибране

Нестор Літописець, *Повість минулих літ (Хрещення Руської землі)*

Володимир Мономах, *Повчання дітям*

Думи, *Втеча трьох братів з города Азова, Про Марусю Богуславку*, вибране

Григорій Сковорода, *Всякому місту звичай і права, Бджола та Шершень, Пісня 12-та (В город не піду багатий)*, вибрані вірші

Іван Котляревський, *Енеїда* (частини I–IV)

Григорій Квітка-Основ'яненко, *Сватання на Гончарівці*

Микола Гоголь, *Тарас Бульба*

Тарас Шевченко, *Катерина, Причинна, Іван Підкова, Сон, Заповіт, І мертвим, і живим...*, *Мені однаково, Думи мої, думи мої, Лихо мені з вами!*, вибрані вірші

Іван Нечуй-Левицький, *Кайдашева сім'я*

Михайло Старицький, *За двома зайцями*

Іван Франко, *Малий Мирон, Захар Беркут, Мойсей, Каменярі, Тричі мені являлася любов*, вибрані вірші

Леся Українка, *Лісова пісня, Мій шлях, І ти колись боролась, мов Ізраїль*, вибрані вірші

Ольга Кобилянська, *В неділю рано зілля копала* (уривки), *Valse melancholique*;

Василь Стефаник, *Камінний хрест*

Михайло Коцюбинський, *Intermezzo, Тіні забутих предків* (уривки)

Богдан Лепкий, *Вона там є, Журавлі*, вибрані вірші

Богдан-Ігор Антонич, *Елегія про співучі двері*, вибрані вірші

Остап Вишня, *Чухраїнці*

Микола Хвильовий, *Я (Романтика)*

Валер'ян Підмогильний, *Місто* (уривки частина I., частина II)

Павло Тичина, *Пам'яті тридцяти, Скорбна мати, Уже світає, а ще імла, О панно Інно*; вибрані вірші

Улас Самчук, *Марія*

Василь Симоненко, *Ти знаєш, що ти – людина?, Де зараз ви, кати мого народу?, Є тисячі доріг, Лебеді материнства*, вибрані вірші

Василь Стус, *У цьому полі, синьому, як льон, Як добре те, що смерті не боюсь я, Ярій душе, Таборовий зошит* (Записи 1–12 та 1984 рік), вибрані вірші

Ліна Костенко, *Маруся Чурай* (уривки); *Чадра Марусі Богуславки, Доля, Пісенька з варіаціями*, вибрані вірші

Валерій Шевчук, *Дім на горі* (частина I, частина II – вибрані оповідання)

Наталка Сняданко, *Колекція пристрастей, або пригоди молодої українки* (уривки)

Павло Ар'є, *На початку і наприкінці часів* (сцени 1–2, 4–7, 9–11)

Любов Якимчук, *Розкладання, Молитва, Абрикоси у касках*, вибрані вірші.

Poziom rozszerzony

Слово про Ігорів похід

Мелетій Смотрицький, *Тренос*

Леся Українка, *Бояриня*

Володимир Винниченко, *Брехня*

Олександр Олесь, *З журбою радість обнялась, Айстри*, вибрані вірші

Павло Тичина, *Золотий гомін*

Богдан-Ігор Антонич, *Зелена Євангелія*

Сергій Жадан, *Інтернат*

Марія Матіос, *Солодка Даруся*

Юрій Винничук, *Танго смерті*

Юрій Андрухович, два вибрані есе

Оксана Забужко, *Сестро, сестро* (вибрані оповідання, *Автобіографія*).

Inne lektury obowiązkowe zamieszczone w *Informatorze o egzaminie maturalnym z języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej od roku szkolnego 2022/2023*, do których również można się odwołać

Poziom podstawowy

Історичні пісні, *Про чайку, Про Байду, Про Почаївську Божу Матір*

Марко Вовчок, *Сон*

Євген Маланюк, *Псалми степу* (ч. I i IV), *Варязька балада*

Дмитро Павличко, *Ти зрікся мови рідної, Два кольори*, вибрані вірші.

Вибери одну з наведених нижче тем і напиши твір.

- Твоя робота повинна налічувати щонайменше **350 слів**.
- Номер вибраної теми впиши в зазначену клітинку.
- Напиши твір у відведеному місці. Не пиши на полях.

Тема 1. (0–35)

Сила оптимізму та сила песимізму в житті людини. Розглянь проблему на основі порівняльного аналізу віршів Олександра Олесь *Ходім відсіль, де радощів немає* і Ліни Костенко *Пісенька з варіаціями*.

Олександр Олесь

Ходім відсіль, де радощів немає...

Ходім відсіль, де радощів немає,
Де все конає в щемках зла...
Ходім туди, де хвилями гуляє
Зелено-срібна ковила.

Ходім туди, де явори високі
Над воду гнуться з берегів,
Де комишам сичать осоки
Серед завітчаних лугів.

Ходім туди, де пишний дуб з вербою
Не розлучаються й на мить...
Де ясен з ніжною журбою
Стрункій березі щось шумить.

Ходім туди, де роси, як перлинки,
Для хмар легких збира туман,
Де в'ються й стеляться барвінки
І обгортають рути стан.

Ходім туди, де співи соловйові
Літають в сяєві ночей,
Де в'януть трави смарагдові,
З квіток не зводячи очей.

Ходім туди, де ніч ясна і ніжна
Назустріч вечору іде,
Де вся земля, як рай, розкішна
Пахтить, кохає і цвіте.

Ходім відсіль, біжим з цієї пустелі,
Тут тільки камені одні,
А там луги, поля веселі,
Ясні озера і гаї!

<https://www.ukrlib.com.ua>

Ліна Костенко

Пісенька з варіаціями

І все на світі треба пережити,
І кожен фініш – це, по суті, старт,
І наперед не треба ворожити,
І за минулим плакати не варт.

Тож веселімось, людоньки, на людях,
Хай меле млин свою одвічну дерть.
Застряло серце, мов осколок в грудях,
Нічого, все це вилікує смерть.

Хай буде все небачене побачено,
Хай буде все пробачене пробачено,
Хай буде вік прожито, як належить,
На жаль, від нас нічого не залежить...

А треба жити. Якось треба жити.
Це зветься досвід, витримка і гарт.
І наперед не треба ворожити,
І за минулим плакати не варт.

Отак як є. А може бути й гірше,
А може бути зовсім, зовсім зле.
А поки розум од біди не згірк ще, –
Не будь рабом і смійся як Рабле!

Тож веселімось, людоньки, на людях,
Хай меле млин свою одвічну дерть.
Застряло серце, мов осколок в грудях,
Нічого, все це вилікує смерть.

Хай буде все небачене побачено,
Хай буде все пробачене пробачено.
Єдине, що від нас іще залежить, –
Принаймні вік прожити як належить.

<http://poetyka.uazone.net>

Тема 2. (0–35)

Яку роль у становленні ідентичності людини відіграє мова? Розглянь питання, покликаючись на наведений нижче текст і вибрані твори української літератури.

Тетяна Мацьків

Мова та ідентичність: український вимір

Сучасна історія держав пострадянського простору пов'язана з процесом формування національної ідентичності. Під національною ідентичністю ми розуміємо сукупність уявних зв'язків, що формують людей в окрему спільноту, тобто націю. Ці зв'язки мають ознаки, що відрізняють одну націю від іншої та надають їй специфічних рис. Теоретики виділяють мову як характерний маркер націй. Вона виконує функцію засобу комунікації та світосприйняття, інакше кажучи, мова є одним із засобів набуття нацією своєї ідентичності. Для розвинених держав питання мови та мовної сфери є не настільки критичним та актуальним, оскільки мовні конфлікти були попередньо вирішені і залишилися у минулому. Перш за все це стосується тих держав, де налагоджена не тільки державна політика у сфері мови, а й суспільство має чітко сформоване уявлення про роль мови як елементу ідентичності. Натомість у країнах, що проходять процес формування національної ідентичності як атрибуту політично організованого суспільства, питання мовного фактора є сферою дискусій та потребує вирішення. [...]

Свого часу офіційна політика Радянського Союзу була спрямована на перетворення національних держав у нову єдину політичну спільноту – радянський народ, а російська мова мала виступати інформаційним засобом для втілення цієї мети. Інакше кажучи, російській мові надавали функцію об'єднуючого фактора створення нового радянського суспільства, для цього у всіх сферах відбувалося її активне впровадження. Політика формування російськомовного простору у багатьох державах тривала не одне десятиліття, як наслідок у пострадянських країнах сформувалося або явище суспільної двомовності, або російській мові було надано статус державної, як, наприклад, у Білорусі, чи мови інтернаціонального спілкування, як у Казахстані тощо. [...]

Питання мови та ідентичності – це не просто відсоткова залежність етнічного та лінгвістичного складу населення. Мова як комунікативна функція формує суспільно-інформативний простір, мова є основою навчання, отримання та поширення інформації у суспільстві. Тому, коли йдеться про поняття національної ідентичності, мова виступає певним ключем чи шляхом її набуття і формування.

Тетяна Мацьків, *Мова та ідентичність: український вимір*, [в:] «Українознавство» 3(64), 2017, с. 193/194.

Tabele wypełnia egzaminator!

		<i>Jeżeli 0 pkt – wskaż powód.</i>				
1.	Spełnienie formalnych warunków polecenia	0	1	<i>Brak lektury obowiązkowej.</i>	<i>Nie dotyczy problemu.</i>	<i>Nie jest wypowiedzią argumentacyjną.</i>

2.	Kompetencje literackie i kulturowe	0	1	2	3	4	5	6	7	8	<i>Liczba błędów rzeczowych</i>	OGÓŁEM KLiK
		9	10	11	12	13	14	15	16			

3a	Struktura wypowiedzi	0	1	2	3
		G	F	E	C

3b	Spójność wypowiedzi	<i>Liczba błędów w spójności</i>	0	1	2	3

3c	Styl wypowiedzi	0	1
-----------	------------------------	----------	----------

4a	Zakres i poprawność środków językowych	<i>Liczba błędów językowych</i>	0	1	2	3	4	5	6	7													
			3 H	3 G	3 F	2 H	2 G	1 H	1 G	3 E	2 F	1 G	3 D	2 E	1 F	3 C	2 D	1 E	3 B	2 C	1 D	3 A	2 B

4b	Poprawność ortograficzna	<i>Liczba błędów ortograficznych</i>	0	1	2

4c	Poprawność interpunkcyjna	<i>Liczba błędów interpunkcyjnych</i>	0	1	2

Łączna liczba punktów: .....

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

JEZYK UKRAIŃSKI

Poziom rozszerzony
Formuła 2023

JEZYK UKRAIŃSKI

Poziom rozszerzony
Formuła 2023

JEZYK UKRAIŃSKI

Poziom rozszerzony
Formuła 2023

